

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Reintje De Vos

Hendrik <Van Alkmaar>

Haarlem, 1826

Getrouwheid van Grimbaard jegens Reintje; waarschuwing om zich naar den Koning te begeven.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62132)

hebben aan de klagten. Wat denkt gij wel van den booswicht? Hij zoude wel het geheele land ten verderve brengen. Maakt u gereed met uwe harnasfen, speren en bogen en met uwe donderbusfen, frjïdbijlen en morgenstarren. Ik beveel, dat gij mij alzoo optrekt, en u zoo gedraagt, dat gij, wanneer ik eenigen uwer tot Ridder mogt slaan, dien naam met eere moogt dragen. Wij zullen optrekken naar *Malepertus* en zien hoe REINAART bij magte is."

Alle aanwezigen antwoorden den Koning: „Ja, als gij beveelt dan volgen wij."

*Getrouwheid van GRIMBAARD tegen REINTJE;
waarschuwing om zich naar den Koning
te begeeven.*

Toen het besluit alzoo genomen was, dat de Koning en zijne Vafallen (Leenmannen) zouden optrekken ter belegering van REINTJE's kasteel: *Malepertus*, trok GRIMBAARD, die in de vergadering tegenwoordig was geweest, dadelijk naar gemelden burg, om aan zijnen oom de tijding te brengen. Hij beklaagde dezen en sprak bij zich zelve. „Ach! oom REINTJE, hoe zal het nu gaan, gij zijt het hoofd van ons geslacht. Wij mogen u wel met reden beklagen. Gij plagt voor ons te spreken, en hierdoor ontbrak ons weinig, vermits gij zoo slim en bedreven waart."

On-

So sphone kanstu dine fallacien !

Mid sus groter lamentacien

Kwam he to Malepertus gegân ,

Unde fand Reinken dârbuten stân.

He hadde fangen twe duven junge ,

Dâr se to öreme êrsten sprunge

U't öreme neste slegen wolden :

Se fellen , unde konden sik nigt enthölden ,

Wente öre fedderen weren nog to kort.

Reinke sag dit , unde grêp se fôrd ;

Wente he faken umme jagd útging.

Sus sag he komen den Greving.

He forbeidede finer , unde sprak öme an :

Wilkomen neve fôr jennigen man ,

Dên ik in mineme slägte wêt !

Ji lopen so fere , dat ji swêt !

Wat havve ji nyes fornomen ?

Grimbârd sprak : ik bin gekomen ,

Dat ik ju tidinge mogte bringen ,

Wowol se is fan kwaden dingen.

Lyv unde gûd is al forloren !

De koning sulven hävt gefworen :

He wil ju laten shändigen doden ,

Unde hävt alle ummehër geboden ,

Hyr to wäfen na ses dagen

Mid bogen , mid swërden , busfen un wagen.

Alle raden se to juweme shaden.

Hyr moge ji kortes ju up beraden :

Wente Ifegrim unde Brune sin nu

Bät by deme koninge , dan ik by ju

Al dat se willen , dat is gedân.

Ifegrim hävt öme laten forstân ,

Dat

Onder het uitboezemen van zulke klagten, kwam hij bij *Malepertus* en vond REINAART buiten den ingang. Deze had twee jonge duiven gevangen, die buiten het nest gekomen, hunne eerste sprongen waagden. Zij vielen en konden zich niet weder opheffen, want hunne vleugels waren te kort. REINTJE zag dit, en greep ze, en nu zag hij GRIMBAARD van verre aankomen.

Hij wachtte denzelfen op, en sprak hem aan: „Zijt welkom Neef, en wel boven elk van mijne bloedverwanten. — Hoe hebt gij u zoo in het zweet geloopt? Is er wat nieuws?”

GRIMBAARD antwoordde: „Ik ben gekomen om u eene kwade tijding te brengen. Alles is verloren, lijf en goed; de Koning heeft gezworen, dat hij u wil doen hangen. Hij heeft alle leenmannen ontboden om hier te zijn, binnen den tijd van zes dagen, met pijl en boog, busch en zwaard, paard en wagen. Elk raadt ten uwen verderve. Gij moet een spoedig besluit nemen. IZEGRIM en BRUIN staan nu bij den Koning in grooter vertrouwen dan ik bij u. Al wat zij willen wordt gedaan. IZEGRIM heeft hem doen weten, dat gij een roover en een moordenaar zijt, en hij is erg op u vertoornd. Hij wordt binnen korten tijd Maarschalk. Ook hebben de konijn en de kraai zwaar over u geklaagd. Ik vrees erg

Q voor

Dat ji ein mörder unde rover fyt,
 He drägt up ju fo groten nyd,
 He werd mårshalk nog för deme maie.
 O'k hävt dat Kanyn unde ök de Kraie
 Up ju fo grote klage gedragen:
 Ik forge for juwe leyvend todägen,
 Is it, dat ju de koning krigt.
 Shtyt, sprak Reinke, is it anders nigt?
 Dat is wol einer bonen wörd!
 Sy ji därfan fo sêr forfêrd?
 Al hadde de koning nog mêr gefworen,
 Unde alle, de to fineme rade horen,
 Wan ik mi sulven råd wil geven,
 Ik wêrde nog boven fe alle forhäven.
 Se mogen fele raden, we it ök fy,
 Men dat hovet ön dog nigt ane mi.
 Latet dat men faren, leve neve!
 Komet in, unde sêt, wat ik ju geve,
 Ein pâr duven jung unde fät.
 Ik en mag ök nene spise bät;
 Went se fint gûd to fordouwên,
 Men mag se sluken sunder kouwen,
 Unde de knökefhen smäkken so fôt;
 It is halv melk unde halv blöd:
 Went ik äte gêrne ligte spise.
 Myn wyv hold ök desulven wîse.
 Komet in, se werd uns wol entfân:
 Men dit en latet ör nigt forstân
 Fan der fake, dat höldet forborgen,
 Se is alto depe fan forgen;
 Fan klener fake falt se in fare;
 Se is fan härten alto sware.

Mor-

voor uw leven, indien de Koning u in zijne magt bekomt."

„ Kwak! zeide REINTJE: „ is het anders niet. Dit is geen boon waard en zijt gij daarover zoo bekommerd? Al had de Koning nog meer gezworen, en alle zijne Raadsheeren; als ik aan mij zelve raad wil geven, dan verhef ik mij boven hen allen. Zij mogen zoo veel raden als zij willen, zij vermogen niets buiten mij. Laat uwe bezorgdheid varen, lieve Neef! Kom binnen en zie wat ik u voor zet. Een paar jonge vette duiven. Ik eet geene spijsz liefver; zij is zoo ligt te verteeren; men kan ze eten zonder ze te kaauwen, en de beentjes smaken zoo zoet; het is half bloed, half melk. Ik eet gaarn ligte kost en mijne vrouw ook. Kom binnen. Zij zal ons wel ontvangen, doch wat ik u bidden mag, spreek niet van de zaak; zij tilt zoo zwaar, en valt spoedig in onmagt. Morgen zullen wij te Hove gaan; en Neef! Gij zult mij wel bijstaan, zoo als het eenen vriend en bloedverwant betaamt?"

Morgen wille wi to hove gân.
 Leve òm, wille ji òk by mi stân,
 Alse ein òm deme anderen dôt?

Grimbârd sprak: Ja. Iyv unde gôd
 Is to juwer behôv mid flyt.

Reinke sprak; dank hävvet alle tyd!
 Mag ik leven, it fhal ju fromen.

Grimbârd sprak: òm, ji mogen wol kômen.

Fôr de heren umme juwe fake,

Unde forantwôrden ju mid gudem gemake:

Wente de Lupard sprak dessen råd,

Dat nemand ju dôn fhal kwâd,

Èr ji sulven juwe wôrde dâr

Hävven gesproken openbâr.

Dit sulve sprak òk de koninginne.

Dat moge ji mede nemen to sinne.

Reinke sprak: wat fhadet mi dan,

Wân mi de koning des so gân?

Ik hope, it fhal mi nog fromen,

Mag ik mid òme to sprake kômen.

Middes Reinke binnen ging.

Syn wyv se bede wol entfing;

Se bereidede spife al, dat se mogte;

De duven, de Reinke medebrogte,

Ein islik syn dêl darfan at;

Nog worden se nigt gans fad.

Hadden der duven mër gewäfen,

Islik hädde nog wol tve upgeäfen.

Do sprak Reinke to Grimbârd:

Sêt òm, dit is de regte ârd!

Wo behagen ju desse kinder myn,

Alse Rofsels unde Reinardyn?

„Ja, — hernam GRIMBAARD, — lijf en goed is voor u ten beste.” REINTJE sprak: „Zijt des bedankt, blijf ik in leven, het zal u ten voordeele zijn.”

GRIMBAARD zeide: „Oom! Gij moogt gerustelijk komen, om u voor de Heeren te verantwoorden en uwe zaak te verdedigen. LUPARDUS gaf den raad, dat niemand aan u mogte kwaad doen, voor gij u zelve in het openbaar had verdedigd, en van dat advies was ook de Koningin. Dit moogt gij wel onthouden.” REINTJE antwoordde: „Wat gevaar is er, als de Koning mij dit vergunt. Ik hoop, dat ik er nog voordeel mede behalen zal, als ik hem maar kom te spreken.”

Zij traden toen naar binnen, en ERMELIJNE ontving beiden wel. Zij zette voor, wat ze had, en hierbij de duiven, welke REINTJE had mede gebragt. Elk nam zijn deel en zij hadden er niet genoeg aan; waren er meer duiven geweest, elk had er nog wel twee opgegeten.

REINTJE zeide aan GRIMBAARD: „Zie Neef! Hoe behagen u mijne kinderen, ROESSEL en REINAARTJE? Dit is van het echte bed. Zij zijn de stamhouders, en zij beginnen ook

Se wêrden unse slâgte forméren,
 Se beginnen sik alrede to genären.
 De eine fanget ein hön, de ander ein küken;
 Se können ôk wol int water dûken
 Na kivitten unde ôk na änden.
 Ik mogte se wol fakener umme jagt ûtsenden,
 Men ik wil se êrsten leren froden,
 Wo se fik mogen wysliken hoden
 Fôr de strikke, fôr de jägers un hunden.
 Wan se de ârd wol forstunden,
 So hadde ik se wol rôgerufft.
 Se s'holden faken unsen lust
 Fan mannigerhande spise bôten,
 De wi fan nôden hâvven môten.
 Unde se slagten na mi fêr fele;
 Wente grinende spelen se ôre spele
 Up de dêre, de se forhaten,
 De konnen nigt an ône baten;
 Se biten der felen entwei de kâle.
 Dit is de ârd fan Reinkens spele.
 Ôr gripend is ôk mid hastiger fârd;
 Dit dunket mi syn de regte ârd.
 Grimbârd sprak: it is eine ere:
 Ein islik mag sik frouwen fere,
 De kinder hävt na fineme finne,
 De sus mede sint na gewinne.
 Ik frouwe's mi fere, up myn eid!
 Dat ik se in mineme slâgte weit.

Dit wille wi nu sus loten stân,
 Sprak Reinke, unde willen slapen gân.
 Ji sint mode, Grimbârd, frund.

goed te worden voor de kost en zorgen reeds voor zichzelf; de eene vangt wel eens een duif, de andere een kieken; — ook gaan zij goed te water, naar kiviëten en eenden. Ik zou ze wel meer op de jagt zenden, maar zij moeten nog meer lesfen van mij hooren, vooral hoe zij zich wachten moeten voor de strikken en voor de jagers en honden; als zij dit begrepen hebben, zullen zij wel zijn toegerust, en dan zullen zij dikwijls onzen lust naar lekkere spijs verzadigen, wanneer wij hunne hulp zullen behoeven. Zij gelijken reeds veel op mij. Zij spelen hun spel met listen, en de dieren die zij bekruipeu, kunnen hun zelden ontkomen. Zij bijten dezen spoedig de keel af. Zoo doe ik ook, wanneer ik de prooi dadelijk bespring, en dit is het ware.”

GRIMBAARD antwoordde: „Het strekt u tot eere en men verheugt zich met reden, wanneer men kinderen heeft, die zich wel op de kostwinning toeleggen. Ik verheug mij van ganscher herten, dat ik zulke kleinen in mijne familie zie.”

„Wij zullen het nu hier bij laten en naar bed gaan — sprak REINTJE — gij zijt vermoeid.” En zoo gingen zij ter ruste. Op de zaal was

Sus güngen se slapen tor fulven stund
 Up de fäl geflegen mid hoie,
 Reinke, syn gaff unde alle de proie.

Reinke was in angeste grôt,
 He dagte: gûd råd were nu wol nôd.
 Sus lag he in dänken befwârd,
 So lange dat it morgen wârd.
 Do sprak he sineme wive to,
 Unde fâde: frouwe, wâset nigt unfro,
 Wente Grimbârd hävt mi laten forstân,
 Ik mot mid öme to hove gân.
 Dog bidde ik, wâset wol tofrede,
 Efte ju jemand fan mi wat fâde,
 Keret dat al in dat bäfte,
 Unde forwaret wol unse fâste.

Se antwôrde öme, unde sprak also:
 Reinke, wat nodiget ju darto?
 Dat is jo ein feldfen ding!
 Wete ji, wo it ju lateste dâr ging?
 Reinke sprak: it is jummer wâr,
 Ik was dofulvest in groter fâr:
 Etlieke weren mi nigt sêr hold,
Dog dat äventûr is mannig fold,
It gait sumtides buten gisfen;
De it menet to hävven, môt des misfen.
 Ik môt jummer dâr wâfen nu.
 Wâset tofreden, des bidde ik ju,
 Wente it is al sunder angeft.
 Ik kome wedder up'et alderlangest
 Binnen fyv dagen, is it, dat ik kan.
 Hyrmede fheden se fan dan.

Rein-

versch hooi gespreid voor den gast, en voor het gezin.

REINTJE fliep weinig. Hij was in angst en goede raad was duur. Hij overwoog alles bij zichzelf en toen de morgen aanbrak, zeide hij aan zijne vrouw: „Wees niet ontfeld. GRIMBAARD heeft mij overtuigd, dat ik met hem te Hove moet gaan. Ik bid u, wees niet beangst. Is het, dat iemand iets van mij verhaalt, maak er u niet ongerust over, en bewaar onzen burgt wel.”

Zij antwoordde: „REINTJE, wat noodzaakt u tot deze reis; dit is eene vreemde zaak. Beseft gij wel, hoe het u onlangs aldaar verging?”

Hij hernam: „Het is waar, ik bevond mij toen in grooten nood, en sommigen hadden het erg met mij voor, maar de kans kan keeren en het gaat somtijds boven gisfen. Hetgeen men meent te hebben, moet men soms ontberen. Ik moet er nu zijn. Zijt gerust bid ik u, daar is geen gevaar. Ik kom als ik kan, op het allerlangste binnen vijf dagen terug.” en hierna namen zij afscheid van elkander.

Reinke un Grimbârd, de bede
 Gingen tofamide over de hede
 Na des koninges slot de regte straten.
 It mag mi fhaden, it mag mi baten,
 Sprak Reinke, efte dit mi fus flumpt,
 Dat mi desse reise tom bâften kumt!
 Dog, leve òm, horet mi nu,
 Sind lateften, dat ik bigtede tegen ju,
 Horet fonder mine funde gròt un klein,
 Ift ik mi fodder wes hâvve forfein,
 Dat wêrde ik ju fâggen in desser ftunde.
 Ik lêt Brunen eine grote wunde
 Sniden fan fineme felle un live.
 Ik lêt deme wulve un fineme wive
 De fho fan òren fòten fillen:
 Dit dede ik al dorg hates willen.
 Mid miner loggen fhaffede ik dat,
 Dat òn de Koning wârd fêr hât.
 Ik bedrøg den koning toforen an,
 Mêr wan ik nu fâggen kan.
 Ik finfede unde fâde òm fan eineme fhat,
 Men he hâvt des nog nigt lange gehad.
 Lampen ik fyn lyv avrovede,
 Unde fande Bellyn mid fineme hovede,
 Darmid he krêg des koninges torn,
 Ik duvede den kanyn fo twifhen de or'n,
 Dat ik òm filna dat leyvend nam.

It